

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

_____ Анатолій ДІБРОВА
«12» травня 2025 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри банківської справи
та страхування
протокол № 10 від «28» травня 2025 р.
Завідувач кафедри

_____ Вікторія КОСТЮК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Фінанси і кредит»

_____ Руслана ОПАЛЬЧУК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»**

Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма	«Фінанси і кредит»
Факультет	економічний
Розробники	зав. кафедри банківської справи та страхування, к.е.н., доцент Костюк В.А., доцент кафедри банківської справи та страхування, к.е.н., доцент Муравський О.А.

Київ-2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг»

Дисципліна «Ринок фінансових послуг» вивчає сутність та структуру ринку фінансових послуг; його ролі в процесах накопичення та руху капіталу; основні види фінансових послуг; діяльність державних та недержавних банківських установ на ринку фінансових послуг; операції державних інститутів на ринку фінансових послуг; державне регулювання ринку фінансових послуг.

Ефективно функціонувати ринок фінансових послуг може тільки в умовах ринкової економіки, де переважна частина фінансових активів мобілізується суб'єктами господарювання на засадах їх купівлі-продажу. За допомогою ринку фінансових послуг, як правило, розподіляються і перерозподіляються тимчасово вільні фінансові ресурси чи ресурси, що мали обумовлене раніше цільове призначення.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Освітня програма	Фінанси і кредит	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	3	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6 год.
Самостійна робота	120 год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: підготовка магістрів в галузі управління фінансами і аналізу фінансових послуг з рівнем кваліфікації, який забезпечуватиме їм конкурентні переваги на ринку праці.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і

управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР4. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР6. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем			Кількість годин									
			денна форма					Заочна форма				
	тижні	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
			л	п	с.р.	інд		л	п	лаб	с.р.	інд.
	Змістовий модуль 1. Місце ринку фінансових послуг в ринковій економіці											
Тема 1. Ринок фінансових послуг та його роль в економічній системі	1	14	2	2	30	-	-	1	-		15	
Тема 2. Суб'єкти ринку фінансових послуг, їх функції і класифікація	2	14	2	2		-	-	-	-		15	
Тема 3. Регулювання ринку фінансових послуг	3-4	14	2	2		-	-	1	1		15	
Разом за змістовим модулем 1		42	6	6	30	-	48	2	1		45	
	Змістовий модуль 2. Функціональний механізм на ринку фінансових послуг											
Тема 4. Фінансові послуги на грошовому ринку	5-6	23	4	4	60	-	-	1	1		20	
Тема 5. Фінансові послуги на валютному ринку	7-8	19	2	2		-	-	1	1		20	
Тема 6. Фінансові послуги на страховому ринку	9-10	19	2	2		-	-	1	1		18	
Тема 7. Інші види послуг фінансовими посередниками	11-12	23	4	4		-	-	1	-		18	
Разом за змістовим модулем 2		84	12	12	60	-	85	5	4		76	
	Змістовий модуль 3. Особливості організації ринку капіталів в Україні											
Тема 8. Фінансові послуги на фондовому ринку	13	18	4	4	30	-	-	1	1		22	
Тема 9. Фінансові послуги на інвестиційному ринку	14	18	4	4								
Тема 10. Фінансові послуги на ринку середньо- та довгострокових банківських кредитів (кредитному ринку)	15	18	4	4		-	-	-	-		23	
Разом за змістовим модулем 3		54	12	12	30	-	47	1	1		45	
Усього годин		180	30	30	120	-	180	8	6		166	

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ринок фінансових послуг та його роль в економічній системі	2
2	Суб'єкти ринку фінансових послуг, їх функції і класифікація	2
3	Державне регулювання ринку фінансових послуг	2
4	Фінансові послуги на грошовому ринку	4
5	Фінансові послуги на валютному ринку	2
6	Фінансові послуги на страховому ринку	2
7	Інші види послуг фінансовими посередниками	4
8	Фінансові послуги на фондовому ринку	4
9	Фінансові послуги на інвестиційному ринку	4
10	Фінансові послуги на кредитному ринку	4
	Разом	30

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ринок фінансових послуг та його роль в економічній системі	2
2	Суб'єкти ринку фінансових послуг, їх функції і класифікація	2
3	Державне регулювання ринку фінансових послуг	2
4	Фінансові послуги на страховому ринку	2
5	Інші види послуг фінансовими посередниками	2
6	Грошовий ринок та фінансові послуги	4
7	Валютний ринок та фінансові послуги	4
8	Фінансові послуги та фондовий ринок	4
9	Фінансові послуги на кредитному ринку	4
10	Фінансові послуги на інвестиційному ринку	4
	Разом	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Ринок фінансових послуг, суб'єкти ринку фінансових послуг, їх функції і класифікація та регулювання ринку фінансових послуг	30
2.	Фінансові послуги на грошовому, валютному, страховому та інших ринках	60
3.	Фінансові послуги на фондовому, інвестиційному, кредитному ринках	30
	Разом	120

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт;
- реферати.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчальних дискусій та дебатів;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Місце ринку фінансових послуг в ринковій економіці		
Практична робота 1. Ринок фінансових послуг та його роль в економічній системі	ПР 1,2, 3. У тому числі знати та вміти: - основи функціонування ринку фінансових послуг та його роль в економіці; - визначити за якими класифікаційними ознаками поділяються суб'єкти ринку фінансових послуг та розрізняти їх функції на ринку; - розрізняти повноваження та функції контролюючих органів щодо регулювання ринку фінансових послуг повноваження та функції контролюючих органів щодо регулювання ринку фінансових послуг	10
Практична робота 2. Суб'єкти ринку фінансових послуг, їх функції і класифікація		15
Практична робота 3. Регулювання ринку фінансових послуг		15
Самостійна робота 1. Ринок фінансових послуг, суб'єкти ринку фінансових послуг, їх функції і класифікація та регулювання ринку фінансових послуг		30
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Функціональний механізм на ринку фінансових послуг		
Практична робота 4. Фінансові послуги на грошовому ринку	ПР 4,6. У тому числі знати та вміти: - аналізувати депозитні програми на ринку банківських послуг; - використовувати набуті знання при розрахунку крос-курсів; - застосовувати теоретичні знання для	10
Практична робота 5. Фінансові послуги на валютному ринку		10
Практична робота 6. Фінансові послуги на страховому ринку		10

Практична робота 7. Інші види послуг фінансовими посередниками	проведення страхових операцій; - порівнювати види фінансових послуг, які надають фінансові посередники та здійснювати економічно обґрунтований вибір необхідних послуг.	10
Самостійна робота 2. Фінансові послуги на грошовому, валютному, страховому та інших ринках		30
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Особливості організації ринку капіталів в Україні		
Практична робота 8. Фінансові послуги на фондовому ринку	ПР 10,11,13. У тому числі знати та вміти: - виявляти особливості організації фондового ринку; - аналізувати ефективність від інвестування в ті чи інші фінансові активи; - визначати основні інструменти, які використовуються на кредитному ринку та послуги, що надаються в цьому секторі	10
Практична робота 9. Фінансові послуги на інвестиційному ринку		15
Практична робота 10. Фінансові послуги на кредитному ринку		15
Самостійна робота 3. Фінансові послуги на фондовому, інвестиційному, кредитному ринках		30
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	(100 + 100+100)/3*0,7 ≤ 70	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	(Навчальна робота (70) + екзамен (30)) ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Костюк В.А. Електронний курс дисципліни «Ринок фінансових послуг». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=2113>
2. Костюк В.В., Муравський О.А. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни "Ринок фінансових послуг" для студентів ОС "Магістр" спеціальності 072 - Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. К.: ТОВ «ЦП «Компринт». 2023. 75 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Костюк В.А. Неізнана О.В. Виклики та перспективи для банківського та небанківського фінансового сектору. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2024. №4(134) с. 48-55. Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-4-8>
2. Бобирець Я.В., Костюк В.А., Файчук О.В. Тенденції розвитку банківського кредитування економіки в Україні. Соціально-економічні проблеми і держава". 2021. №2 (25). С.29-40.
3. Владика Ю. П., Костюк В.А., Охріменко В.В. Управління інвестиційним портфелем банку. Приазовський економічний вісник". 2021. №2 (25). С. 165-168.
4. Владика Ю.П., Коробович Л.П., Костюк В.А. Чинники впливу на інвестиційну активність аграрних підприємств регіону. Вісник ХНТУ. 2022. №1(80). С. 135-141.
5. Завгородня Т. П., Костюк В.А., Холодний Г.О., Скрипник В.В. Безпекове стратегування управління інноваційними бізнес–процесами та капіталізацією в агропродовольчій сфері в умовах глобалізації фінансових ринків Формування ринкових відносин в Україні, 2022. № 3. С. 116-124. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2022_3_18
6. Костюк В.А., Костик К.Ю., Файчук О.В. Розвиток фондового ринку в Україні в умовах війни. Ефективна економіка. 2023. №11. С. 96-105
7. Kostiuk V., Marushchak, L., Pavlykivska, O., Khrapunova, Y., Berezovska, L. The Economy of Digitalization and Digital Transformation: Necessity and Payback. 11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies, ACIT – Proceedings, 2021. с. 305-308. <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57226751386>
8. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Слав'юк Н. Р. Київ. НаУКМА, 2022. 206 с.
9. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Арутюнян С. С. та ін.; за заг. ред. С. С. Арутюнян, М. І. Іоргачова. Харків: «Діса плюс», 2020. 312 с.
10. Ринок фінансових послуг: підручник / Приказюк Н. В. та ін. ; за ред. Н. В. Приказюк. Київ: Ямчинський О. В. 2019. 756 с.
11. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Дубина М. В. та ін. Чернігів, 2018. 352 с.
12. Шклярук С. Г. Ринки фінансових послуг: теорія, методи, інструменти та практика: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 528 с.
13. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.kiev.ua> (дата звернення: 14.05.2024).
14. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> (дата

звернення: 26.05.2025).

15. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення: 26.05.2025).

16. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua> (дата звернення: 26.05.2025).

17. Міністерство фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua> (дата звернення: 26.05.2025).

18. Форіншурер – Інтернет-журнал про страхування. URL: <https://forinsurer.com> (дата звернення: 26.05.2025).

19. Про стан розвитку ринків капіталу (USAID). URL: www.capitalmarkets.kiev.ua (дата звернення: 26.05.2025).

20. Avramchuk L., Kostiuk V. Development of credit unions in the financial market of Ukraine. Collective monographia. TOB "Компринт". К. 2021. 160с.